

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 16 – 22 ธันวาคม 2566

ราคากลางซื้อขายข้าวปีการผลิต 2566 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2566 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (16 ธันวาคม 2566)

เมื่อวันที่ 15 ธันวาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ราคากลางซื้อขายข้าวปีการผลิต 2566 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2566 โดยคิดเป็นราคาเฉลี่ย 15,240 เยนต่อ 1 กระสอบญี่ปุ่น (60 กิโลกรัม) เพิ่มขึ้น 59 เยนเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ในภาพรวมราคาปรับตัวสูงขึ้นไม่มาก อย่างไรก็ตามพบว่าข้าวจากบางแหล่งผลิต เช่น ข้าวพันธุ์ Koshihikari ของจังหวัด Niigata มีสัดส่วนของข้าวกล้องชั้น 1 ลดลงอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนผิดปกติในช่วงที่ผ่านมา ผู้ประกอบการค้าส่งให้ข้อมูลว่าผู้ประกอบการเริ่มหันไปใช้ข้าวจากแหล่งผลิตอื่นทดแทน

เมื่อพิจารณารายชนิดข้าวแล้วพบว่า ข้าวพันธุ์ Hitomebore ของจังหวัด Miyagi มีราคากลางซื้อขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 ข้าวพันธุ์ Hana-echizen ของจังหวัด Fukui เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ขณะที่ ข้าวอื่นๆ เพิ่มขึ้นหรือลดลงประมาณร้อยละ 1 เท่านั้น

ในส่วนของปริมาณซื้อขายข้าวในเดือนพฤศจิกายน 2566 พบว่า ในภาพรวมมีปริมาณ 136,100 ตัน ใกล้เคียงกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม มีข้าวบางพันธุ์จากภูมิภาค Tohoku และ Hokuriku ที่มีปริมาณลดลงอย่างเห็นได้ชัด ด้านเจ้าหน้าที่ MAFF ระบุว่า สาเหตุมาจากสัดส่วนของข้าวกล้องชั้น 1 ที่ลดลง ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการค้าส่งให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ผู้ประกอบการบางรายเริ่มหันไปใช้ข้าวจากแหล่งผลิตใกล้เคียงที่มีสัดส่วนของข้าวกล้องชั้น 1 สูงกว่า ผู้ประกอบการค้าส่งยังระบุอีกว่า การจัดหาข้าวเริ่มยากขึ้นเนื่องจากปริมาณผลผลิตลดลงประกอบกับสัดส่วนของข้าวกล้องชั้น 1 อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

เมือง Hitachi Omiya จังหวัด Ibaraki จัดทำข้อตกลงร่วมระหว่างเกษตรกรอินทรีย์กับเกษตรกรทั่วไป (17 ธันวาคม 2566)

เกษตรกรอินทรีย์และเกษตรกรทั่วไปในเมือง Hitachi Omiya จังหวัด Ibaraki จัดทำข้อตกลงร่วมเกี่ยวกับแนวทางการทำการเกษตรซึ่งเป็นไปตามระบบภายใต้กฎหมายระบบอาหารสีเขียวที่หวังกระตุ้นให้เกษตรกรอินทรีย์และเกษตรกรทั่วไปอยู่ร่วมกันได้ ทั้งนี้ MAFF เปิดเผยว่านับเป็นครั้งแรกในประเทศที่มีการจัดทำข้อตกลงดังกล่าว

การร่วมมือกันระหว่างเกษตรกรอินทรีย์และเกษตรกรทั่วไป เช่น การป้องกันการฟุ้งกระจายของสารเคมีทางการเกษตร และการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เป็นสิ่งขาดไม่ได้ในการผลักดันการทำการเกษตรอินทรีย์ โดยกฎหมายระบบอาหารสีเขียวได้จัดทำระบบให้การสนับสนุนพื้นที่ที่มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการทำการเกษตรที่ทั้งสองฝ่ายจะยึดถือปฏิบัติ

ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว เกษตรกรอินทรีย์จะระงับการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืช จัดทำแนวป้องกัน ฯลฯ ขณะที่ เกษตรกรทั่วไปจะจัดให้มีมาตรการป้องกันการฟุ้งกระจายของสารเคมีทางการเกษตรเวลาฉีดพ่น ฯลฯ ขณะเดียวกัน ทั้งสองฝ่ายจะหมั่นกำจัดการหญ้าและจัดให้มีการแบ่งปันข้อมูลเมื่อเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชในพื้นที่

กรณีพบผู้ฝ่าฝืน ทั้งสองฝ่ายสามารถแจ้งเตือนให้เพิ่มความระมัดระวังได้ ทั้งนี้ ข้อตกลงดังกล่าวมีผล 5 ปี ไปจนถึงปี 2571 ด้านเจ้าหน้าที่ของเมือง Hitachi Oyama ระบุว่า เริ่มมีเจ้าของที่ดินที่ประสงค์จะให้ใช้ที่ดินในการทำการเกษตรอินทรีย์ ซึ่งนับเป็นโอกาสอันดีในการขยายขนาดการผลิตเกษตรอินทรีย์ นอกจากนี้

เมือง Hitachi Omiya มีกำหนดจะร่วมมือกับสหกรณ์การเกษตร (JA Hitachi) เปลี่ยนข้าวของอาหารกลางวัน
ในโรงเรียนเป็นข้าวอินทรีย์สำหรับโรงเรียนประถมและมัธยมต้นรวม 15 แห่งในพื้นที่

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นเตรียมขยายโควตานำเข้ากล้วยและสับปะรดให้อินโดนีเซีย (18 ธันวาคม 2566)

ญี่ปุ่นและอินโดนีเซียเห็นชอบในหลักการผลการทบทวนความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (EPA) ซึ่งรวมถึง
สาขาเกษตร ป่าไม้ และประมงด้วย ในแง่ของการส่งออกสินค้าเกษตรของญี่ปุ่นไปยังอินโดนีเซีย อินโดนีเซียจะ
กำหนดให้มีโควตาภาษีต่ำสำหรับข้าวเมล็ดสั้น และยกเลิกภาษีนำเข้าสำหรับแป้งข้าวเจ้า ขณะที่ ในแง่ของ
การนำเข้าสินค้าเกษตรจากอินโดนีเซีย ญี่ปุ่นจะเพิ่มปริมาณโควตาภาษีต่ำสำหรับกล้วย สับปะรด ฯลฯ

EPA ญี่ปุ่น-อินโดนีเซีย มีผลบังคับใช้ครั้งแรกเมื่อปี 2551 และได้เริ่มกระบวนการทบทวนในครั้งนี้อย่าง
ปี 2558 โดยได้เห็นชอบในหลักการผลการทบทวนในการหารือระดับผู้นำทวิภาคีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ
ประชุมสุดยอดผู้นำลดความสับสนอ้าอาเซียน-ญี่ปุ่นครบรอบ 50 ปี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคมที่ผ่านมา

อินโดนีเซียตกลงที่จะกำหนดให้มีโควตาภาษีต่ำสำหรับการนำเข้าข้าวเมล็ดสั้นจากญี่ปุ่น โดยคิดภาษี
กิโลกรัมละ 450 รูเปีย (ประมาณ 4.3 เยน) สำหรับข้าว 8,500 ตัน ทั้งนี้ ปัจจุบันญี่ปุ่นส่งออกข้าวไปอินโดนีเซีย
ประมาณ 20 - 300 ตัน ด้านเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) มองว่า ประเทศ
อินโดนีเซียบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก อีกทั้งยังมีชาวญี่ปุ่นอาศัยอยู่จำนวนมาก ดังนั้นจึงเป็นโอกาสในการขยาย
การส่งออก

ขณะที่ ญี่ปุ่นจะขยายโควตาภาษีต่ำสำหรับการนำเข้ากล้วยอีก 3,000 ตัน เป็น 4,000 ตัน และสับปะรด
ที่มีขนาดเล็กน้ำหนักน้อยกว่า 900 กรัม อีก 500 ตัน เป็น 800 ตัน โดยเจ้าหน้าที่ MAFF วิเคราะห์ว่าจะไม่
ส่งผลกระทบต่อการผลิตในประเทศ

นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังจะขยายโควตาสำหรับซอร์บิทอลซึ่งใช้แทนน้ำตาลเพิ่มขึ้นอีก 5,000 ตัน เป็น
30,000 ตัน พร้อมยกเลิกภาษีนำเข้าสำหรับผลไม้จำพวก Grapefruit น้ำผลไม้ มายองเนส ฯลฯ และยังได้ระบุ
เกี่ยวกับความพยายามในการคุ้มครองสินค้า GI ของทั้งสองประเทศ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่นขึ้นราคาอาหารสัตว์ผสมอีกตันละ 2,800 เยน (20 ธันวาคม 2566)

เมื่อวันที่ 19 ธันวาคมที่ผ่านมา ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JA Zen-Noh) ประกาศ
ราคาอาหารสัตว์ผสมช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม 2567 โดยปรับขึ้นเฉลี่ยตันละ 2,800 เยนเมื่อเทียบกับ
การประกาศราคาก่อน (ช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2566) เนื่องจากการปลูกถั่วเหลืองในภูมิภาคอเมริกาใต้
ได้ผลผลิตไม่ดีส่งผลให้ราคากากถั่วเหลืองปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับการจำกัดการจราจรในคลองปานามา
เนื่องจากระดับน้ำที่ลดลงส่งผลให้ค่าขนส่งทางเรือปรับตัวสูงขึ้น

ราคากากถั่วเหลืองในตลาดชิคาโกปรับตัวสูงขึ้น โดยมีราคาสูงกว่าตันละ 500 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วง
เดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดและอากาศที่แห้งของแหล่งผลิตในภูมิภาคอเมริกาใต้
ขณะเดียวกัน ราคาข้าวโพดในตลาดชิคาโกในเดือนตุลาคม 2566 คิดเป็น 490 เซนต์ต่อบุชเชล เพิ่มขึ้นจาก
480 เซนต์ต่อบุชเชลในเดือนกันยายนที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในยูเครน

สำหรับค่าขนส่งทางเรือพบว่า ค่าขนส่งสหรัฐฯ - ญี่ปุ่น ในช่วงเดือนสิงหาคม 2566 ตันละ 50 ดอลลาร์
สหรัฐฯ ปรับขึ้นเป็น 60 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา หน่วยงานดูแลคลองปานามา

ใช้มาตรการจำกัดจำนวนลำเรือตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนเนื่องจากระดับน้ำในคลองปานามาลดลงต่ำกว่าปกติ ส่งผลให้ค่าขนส่งปรับตัวสูงขึ้น บริษัทขนส่งหลายแห่งหันไปใช้เส้นทางผ่านคลองสุเอซและการอ้อมแหลม กูดโฮปแทนจึงทำให้ระยะเวลาการขนส่งนานขึ้น ต้นทุนค่าขนส่งปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ เงินเยนที่แข็งค่า ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้ต้นทุนการจัดหาวัตถุดิบอาหารสัตว์ปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

มูลค่าส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่นในเดือนพฤศจิกายน 2566 ลดลงเป็นเดือนที่ 4 ติดต่อกัน (21 ธันวาคม 2566)

จากสถิติการค้าระหว่างประเทศเผยแพร่โดยกระทรวงการคลังญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคมที่ผ่านมาพบว่า ในเดือนพฤศจิกายน 2566 ญี่ปุ่นส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 91,000 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 12.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงเป็นเดือนที่ 4 ติดต่อกัน ด้านมูลค่าการส่งออกสะสมตั้งแต่เดือน มกราคม - พฤศจิกายน 2566 คิดเป็น 1,022,000 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นสูงกว่า 1 ล้านล้านเยนเป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน แต่ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาเนื่องจากประเทศจีนจำกัดการนำเข้าสินค้าประมงจาก ญี่ปุ่น

เมื่อพิจารณารายประเทศคู่ค้าผู้นำเข้าแล้วพบว่า มูลค่าส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารไปภูมิภาคอาเซียน คิดเป็น 18,400 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 5.7 จีน 8,600 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 60.3 สหรัฐอเมริกา 14,400 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.5 และสหภาพยุโรป 3,800 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในส่วนของการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารในเดือนพฤศจิกายน 2566 คิดเป็นมูลค่า 816,000 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 7.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงเป็นเดือนที่ 6 ติดต่อกัน เนื้อสัตว์มีมูลค่านำเข้า 152,900 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 12.3 ธัญพืช 114,000 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 11.8 ผัก 65,500 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 และผลไม้ 52,100 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

รัฐบาลญี่ปุ่นเคาะรายละเอียดการเสนอของบประมาณด้านการเกษตรฯ ปี 2567 วงเงิน 2.27 ล้านล้านเยน (21 ธันวาคม 2566)

แหล่งข่าวรายงานเมื่อวันที่ 20 ธันวาคมที่ผ่านมาว่า รัฐบาลญี่ปุ่นเตรียมเสนอของบประมาณด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง ประจำปี 2567 วงเงิน 2,268,600 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 300 ล้านดอลลาร์ เมื่อเทียบกับงบประมาณปี 2566 เนื่องจากจะมีการแก้ไขกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท ซึ่งเปรียบเสมือน “ธรรมนูญด้านการเกษตร” ของประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้ จากการประชุมร่วมกับกระทรวงการคลัง ในวันเดียวกัน ได้ข้อสรุปว่าจะจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) วงเงิน 42,200 ล้านดอลลาร์

ด้านงบประมาณสำหรับ “เงินสนับสนุน (Direct Payment) การใช้ประโยชน์พื้นที่นา” ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นทดแทนข้าว และ “เงินส่งเสริมการปรับเป็นพื้นที่สวน” ได้จัดสรรวงเงิน 301,500 ล้านดอลลาร์ ลดลง 3,500 ล้านดอลลาร์ รวมกับงบประมาณปี 2566 เพิ่มเติมอีก 75,000 ล้านดอลลาร์ ซึ่งกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จะใช้สำหรับส่งเสริมการปลูกข้าวสาลี ถั่วเหลือง ฯลฯ

นอกจากนี้ MAFF ยังได้เสนอของบประมาณสำหรับส่งเสริมการจัดทำแผนในระดับพื้นที่เพื่อกระตุ้นการใช้ประโยชน์จากที่ดินทางการเกษตรวงเงิน 1,400 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้น 600 ล้านดอลลาร์ โดยรัฐบาลจะกระตุ้นให้

แต่ละพื้นที่จัดทำแผนดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ 2567 สำหรับการส่งเสริมเกษตรกรรายใหม่ได้เสนอขอของบประมาณวงเงิน 12,100 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,500 ล้านบาท เมื่อเทียบกับงบประมาณปี 2566

สำหรับการหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการ MAFF และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังญี่ปุ่น ได้เห็นชอบแนวทางการเสนอขอของบประมาณสำหรับ “เงินสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินทางการเกษตร” สำหรับการจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตรหรือการจัดสร้าง Facility วงเงิน 1,100 ล้านบาท “การสนับสนุนผู้ประกอบการหรือสหกรณ์การเกษตรในการให้บริการด้านการทำการเกษตร” วงเงิน 1,100 ล้านบาท “การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ Smart Agriculture” วงเงิน 8,000 ล้านบาท และ “ประกันรายได้ด้านการเกษตร” วงเงิน 31,900 ล้านบาท

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว